

Hallituksen esitys eduskunnalle kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavia edustajakanteita koskevan direktiivin täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavia edustajakanteita koskevan direktiivin täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 111/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Lakivaliokunta (LaVM 20/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista ja direktiivin 2009/22/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2020/1828, jäljempänä *edustajakannedirektiivi*, tarkoitettuihin kieltotoimenpiteitä koskeviin kotimaisiin ja rajat ylittäviin edustajakanteisiin.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *kuluttajien yhteisillä eduilla* kuluttajien yleistä etua tai tietyn kuluttajaryhmän etuja;

Eduskunnan vastaus EV 204/2022 vp

2) *oikeutetulla yksiköllä* kuluttajien etuja edustavaa viranomaista tai järjestöä, jonka Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio, jäljempänä *ETA-valtio*, on nimennyt oikeutetuksi panemaan vireille edustajakanteita;

3) *edustajakanteella* kannetta, jonka tarkoituksena on suojata kuluttajien yhteisiä etuja ja jonka on pannut vireille kuluttajien puolesta toimiva oikeutettu yksikkö kieltotoimenpiteen määräämistä varten;

4) *kotimaisella edustajakanteella* edustajakannetta, jonka Suomessa nimetty oikeutettu yksikkö on pannut vireille Suomessa;

5) *rajat ylittävällä edustajakanteella* edustajakannetta, jonka oikeutettu yksikkö on pannut vireille muussa ETA-valtiossa kuin siinä, jossa se on nimetty;

6) *kieltotoimenpiteellä* määräystä, jolla elinkeinonharjoittajaa kielletään jatkamasta tai uudistamasta menettelyä.

3 §

Toimivaltainen tuomioistuin

Tässä laissa tarkoitettut edustajakanteet käsitellään markkinaoikeudessa. Edustajakanteiden käsittelyyn sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (100/2013) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu.

4 §

Edustajakanne

Oikeutettu yksikkö voi hakemuksella panna vireille edustajakanteen elinkeinonharjoittajaa vastaan, joka on menetellyt edustajakannedirektiivin liitteessä I mainituissa säädöksissä olevien kuluttajien yhteisiä etuja suojaavien säännösten vastaisesti, myös sellaisina kuin nämä säännökset on kansallisesti pantu täytäntöön, jos kyseinen menettely aiheuttaa tai saattaa aiheuttaa haittaa kuluttajien yhteisille eduille.

Jos oikeutettuna yksikkönä toimiva viranomainen katsoo, että elinkeinonharjoittaja on menettänyt 1 momentissa tarkoitettujen säännösten vastaisesti, viranomaisen on ennen edustajakanteen vireille panoa ilmoitettava elinkeinonharjoittajalle asiasta siten, että elinkeinonharjoittaja voisi vapaaehtoisesti luopua menettelystään. Viranomaisen on annettava ilmoitus tiedoksi Kilpailu- ja kuluttajavirastolle, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta. Ilmoituksen tekemättä jättäminen ei ole este edustajakanteen tutkimiselle markkinaoikeudessa.

5 §

Oikeutettu yksikkö kotimaisia edustajakanteita varten

Kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Finanssivalvonta, Liikenne- ja viestintävirasto, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja tietosuojavaltuutettu voivat oikeutettuina yksikköinä panna vireille kotimaisen edustajakanteen valvontavaltaansa kuuluvassa asiassa.

Eduskunnan vastaus EV 204/2022 vp

Kuluttajien yhteisiä etuja edistävä järjestö, jonka oikeusministeriö on nimennyt oikeutetuksi yksiköksi kotimaisia edustajakanteita varten, voi sääntömääräiseen tarkoitukseensa kuuluvassa asiassa panna vireille kotimaisen edustajakanteen kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi. Nimeämisestä säädetään kuluttajien yhteisiä etuja edistävien järjestöjen nimeämisestä oikeutetuiksi yksiköiksi annetussa laissa (/).

6 §

Oikeutettu yksikkö rajat ylittäviä edustajakanteita varten

Kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Finanssivalvonta, Liikenne- ja viestintävirasto, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja tietosuojavaltuutettu voivat oikeutettuina yksikköinä valvontavaltaansa kuuluvassa asiassa panna vireille rajat ylittävän edustajakanteen toisessa ETA-valtiossa, jos elinkeinonharjoittajan menettely loukkaa kuluttajien yhteisiä etuja Suomessa 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Kuluttajien yhteisiä etuja edistävä järjestö, jonka oikeusministeriö on nimennyt oikeutetuksi yksiköksi rajat ylittäviä edustajakanteita varten, voi sääntömääräiseen tarkoitukseensa kuuluvassa asiassa panna vireille 4 §:ssä tarkoitetun edustajakanteen toisessa ETA-valtiossa, jos kieltotoimenpiteen kohteena oleva menettely loukkaa järjestön suojaamia kuluttajien yhteisiä etuja. Nimeämisestä säädetään kuluttajien yhteisiä etuja edistävien järjestöjen nimeämisestä oikeutetuiksi yksiköiksi annetussa laissa.

7 §

Oikeus panna vireille rajat ylittävä edustajakanne Suomessa

Toisessa ETA-valtiossa rajat ylittäviä edustajakanteita varten nimetty oikeutettu yksikkö, joka on merkitty edustajakannedirektiivin 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun luetteloon, voi panna vireille rajat ylittävän edustajakanteen Suomessa, jos kieltotoimenpiteen kohteena oleva menettely loukkaa oikeutetuksi yksiköksi nimetyn viranomaisen tai järjestön suojaamia kuluttajien yhteisiä etuja. Jos oikeutettu yksikkö on järjestö, se voi panna rajat ylittävän edustajakanteen vireille ainoastaan sääntömääräiseen tarkoitukseensa kuuluvassa asiassa.

Kuluttaja-asiamies voi harkintansa mukaan toimia toisessa ETA-valtiossa nimetyn oikeutetun yksikön oikeudenkäyntiasiamiehenä tai -avustajana, kun käsitellään 1 momentissa tarkoitettua edustajakannetta tuomioistuimessa.

8 §

Edustajakanteen vireille paneminen

Oikeutettu yksikkö voi panna edustajakanteen vireille markkinaoikeuteen toimitettavalla kirjallisella hakemuksella.

Hakemuksessa on ilmoitettava:

- 1) yksilöity vaatimus;
- 2) seikat, joita vaatimus koskee;

Eduskunnan vastaus EV 204/2022 vp

3) kuluttajien yleinen etu, johon vaatimus liittyy, jos vaatimus ei liity selkeästi määriteltävissä olevaan kuluttajaryhmään;

4) riittävät tiedot sen kuluttajaryhmän määrittelemiseksi, jota edustajakanne koskee, jos vaatimus liittyy rajattuun kuluttajaryhmään kohdistuneeseen menettelyyn ja edustajakanteen vireilläolo johtaa menettelyyn perustuvan velan vanhentumisen keskeytymiseen siten kuin 11 §:ssä säädetään;

5) mahdollisuuksien mukaan ne todisteet, jotka oikeutettu yksikkö aikoo vaatimuksensa tueksi esittää, sekä mitä tämä kullakin todisteella aikoo näyttää toteen.

Hakemuksessa on ilmoitettava asianosaisten nimet, yhteystiedot ja kotipaikat sekä heidän laillisen edustajansa tai asiamiehensä yhteystiedot sekä se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon asiaa koskevat kutsut, kehotukset ja ilmoitukset voidaan lähettää. Jos jokin tieto muuttuu, oikeutetun yksikön tulee viipymättä ilmoittaa siitä markkinaoikeudelle.

Hakemus on oikeutetun yksikön tai, jollei oikeutettu yksikkö itse ole sitä laatinut, sen laatijan allekirjoitettava. Laatijan on samalla ilmoitettava ammattinsa ja asuinpaikkansa.

9 §

Edustajakanteista tiedottaminen

Kuluttaja-asiamiehen, Kilpailu- ja kuluttajaviraston, Finanssivalvonnan, Liikenne- ja viestintäviraston, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja tietosuojavaltuutetun sekä oikeutetuksi yksiköksi nimetyn järjestön on tiedotettava yleisölle verkkosivustoillaan vireille panemistaan edustajakanteista, niiden käsittelyvaiheista sekä niiden johdosta annetuista ratkaisuista.

10 §

Kiellon määrääminen

Markkinaoikeus voi oikeutetun yksikön vaatimuksesta kieltää elinkeinonharjoittajaa jatkamasta edustajakannedirektiivin liitteessä I mainituissa säädöksissä olevia kuluttajien yhteisiä etuja suojaavia säännöksiä rikkovaa menettelyä taikka uudistamasta sitä tai siihen rinnastettavaa menettelyä. Kieltoa on tehostettava uhkasakolla, jollei se ole erityisestä syystä tarpeetonta. Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevaan tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

Kielto voidaan määrätä myös väliaikaisena, jolloin kielto on voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu tai asiasta on toisin määrätty.

Määrätessään kiellon markkinaoikeus voi oikeutetun yksikön vaatimuksesta velvoittaa kiellon saaneen elinkeinonharjoittajan julkaisemaan oikaisuilmoituksen, jos sitä kuluttajille aiheutuvien ilmeisten haittojen vuoksi on pidettävä tarpeellisena. Määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla.

Markkinaoikeus voi oikeutetun yksikön vaatimuksesta velvoittaa kiellon saaneen elinkeinonharjoittajan antamaan tiedon kieltotoimenpidettä koskevasta lainvoimaisesta ratkaisusta niille kuluttajille, joita edustajakanne koskee. Määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla.

Hakemuksen markkinaoikeuden asettaman uhkasakon tuomitsemisesta maksettavaksi voi tehdä kieltotoimenpiteen määräämistä hakenut oikeutettu yksikkö.

Eduskunnan vastaus EV 204/2022 vp

11 §

Velan vanhentumisen keskeytyminen

Edustajakanteen vireilletulo keskeyttää kieltotoimenpiteen kohteena olevaan menettelyyn perustuvan velan vanhentumisen niiden kuluttajien osalta, joita edustajakanne koskee. Vanhentuminen keskeytyy edustajakanteen käsittelyn ajaksi. Velan vanhentuminen jatkuu käsittelyn päätyttyä. Tällöin velka vanhentuu kuitenkin aikaisintaan vuoden kuluttua käsittelyn päättymisestä.

12 §

Ilmoitusvelvollisuus

Oikeusministeriö ilmoittaa 6 §:n 1 momentissa mainitut viranomaiset sekä niiden tehtävät Euroopan komissiolle edustajakannedirektiivin 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua luetteloa varten. Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun järjestön ilmoittamisesta säädetään kuluttajien yhteisiä etuja edistävien järjestöjen nimeämisestä oikeutetuiksi yksiköiksi annetun lain 7 §:ssä.

13 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Tällä lailla kumotaan rajat ylittävistä kieltomenettelyistä annettu laki (1189/2000).
Ennen tämän lain voimaantuloa vireillä olleisiin rajat ylittäviin kieltomenettelyihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.
Tämän lain 11 §:ää ei sovelleta velkaan, jonka peruste on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa.

Laki

kuluttajien yhteisiä etuja edistävien järjestöjen nimeämisestä oikeutetuiksi yksiköiksi

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Oikeutettu yksikkö

Kuluttajien yhteisiä etuja edistävä järjestö voi hakemuksesta tulla nimetyksi kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista ja direktiivin 2009/22/EY kumoamisesta

Eduskunnan vastaus EV 204/2022 vp

annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2020/1828, jäljempänä *edustajakannedirektiivi*, tarkoitetuksi oikeutetuksi yksiköksi panemaan vireille:

- 1) kieltotoimenpiteitä koskevia kotimaisia edustajakanteita;
- 2) kieltotoimenpiteitä koskevia rajat ylittäviä edustajakanteita;
- 3) hyvitystoimenpiteitä koskevia kotimaisia ryhmäkanteita; tai
- 4) hyvitystoimenpiteitä koskevia rajat ylittäviä edustajakanteita.

Järjestö voi hakea nimeämistä yhden tai useamman 1 momentissa tarkoitettun kannetyypin vireille panemista varten.

2 §

Hakemus

Hakemus oikeutetuksi yksiköksi nimeämisestä osoitetaan oikeusministeriölle. Hakemuksessa on esitettävä 3 §:ssä säädettyjen vaatimusten täyttymisen arvioimiseksi tarvittavat tiedot.

Hakemuksessa on yksilöitävä, mitä 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja kannetyyppejä hakemus koskee.

3 §

Oikeutettua yksikköä koskevat vaatimukset

Kuluttajien yhteisiä etuja edistävä järjestö voidaan nimetä oikeutetuksi yksiköksi, jos:

- 1) se on yhdistyslaissa (503/1989) tarkoitettu rekisteröity yhdistys;
- 2) sillä on ollut tosiasiallista julkista toimintaa kuluttajien etujen suojaamiseksi vähintään 12 kuukautta ennen nimeämistä koskevan hakemuksen tekemistä;
- 3) sillä on sääntömääräisen tarkoituksensa mukaisesti oikeutettu intressi suojata kuluttajien etuja edustajakannedirektiivin liitteessä I mainituissa unionin oikeuden säädöksissä säädetyllä tavalla;
- 4) se on voittoa tavoittelematon;
- 5) sitä ei ole asetettu konkurssiin;
- 6) se on riippumaton ja siihen eivät vaikuta muut henkilöt kuin kuluttajat, erityisesti elinkeinonharjoittajat tai ulkopuoliset rahoittajat, joilla on edustajakanteiden nostamiseen liittyvä taloudellinen intressi;
- 7) sillä on käytössään menettelyt, joilla estetään 6 kohdassa tarkoitettu muiden kuin kuluttajien vaikuttaminen sekä oikeutetun yksikön, sen rahoittajien ja kuluttajien etujen väliset eturistiriidat;
- 8) se asettaa julkisesti saataville asianmukaisella tavalla, ainakin verkkosivustollaan, selkeällä kielellä tiedot, jotka osoittavat, että yhdistys täyttää edellä 1—7 kohdassa tarkoitettut vaatimukset, ja tiedot rahoituksensa lähteistä yleisellä tasolla, organisaatio-, hallinto- ja jäsenyysrakenteestaan, sääntömääräisestä tarkoituksestaan ja toiminnastaan.

Eduskunnan vastaus EV 204/2022 vp

4 §

Nimeäminen

Jos kuluttajien yhteisiä etuja edistävä järjestö täyttää 3 §:ssä säädetyt vaatimukset, oikeusministeriö nimeää sen oikeutetuksi yksiköksi. Nimeämispäätöksessä on oltava tieto siitä, minkä 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun kannetyypin vireille panemista varten oikeutettu yksikkö on nimetty sekä oikeutetun yksikön sääntömääräinen tarkoitus.

5 §

Tietojen muuttuminen

Jos 2 §:ssä tarkoitetut tiedot muuttuvat, oikeutetun yksikön on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava siitä oikeusministeriölle. Jos oikeutettu yksikkö ei muutoksen takia tai muusta syystä enää täytä nimeämiseksi asetettuja vaatimuksia, oikeusministeriö peruuttaa nimeämisen.

6 §

Tietojen päivittäminen

Tultuaan nimetyksi oikeutetun yksikön on viiden vuoden välein ilmoitettava oikeusministeriölle 2 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot. Jos tietoja ei kehotuksesta huolimatta ilmoiteta, oikeusministeriö peruuttaa nimeämisen.

Jollei ilmoitetuista tiedoista muuta johdu, oikeutettu yksikkö jatkaa oikeutettuna yksikkönä ilman eri päätöstä.

7 §

Ilmoitusvelvollisuus

Oikeusministeriö ilmoittaa rajat ylittävien edustajakanteiden vireille panemista varten nimetyt oikeutetut yksiköt sekä niiden tehtävät Euroopan komissiolle edustajakannedirektiivin 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua luetteloa varten. Oikeusministeriö ilmoittaa komissiolle sellaisista muutoksista, jotka edellyttävät luettelon päivittämistä.

Oikeusministeriö ilmoittaa julkisesti kotimaisten edustajakanteiden ja ryhmäkanteiden vireille panemista varten nimetyt oikeutetut yksiköt sekä niiden tehtävät.

8 §

Yhteyspiste

Oikeusministeriö toimii edustajakannedirektiivin 5 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuna yhteyspisteenä.

Euroopan komission tai toisen jäsenvaltion esittämä pyyntö, joka koskee oikeutetuksi yksiköksi rajat ylittäviä edustajakanteita varten nimetyn järjestön nimeämiseksi asetettujen vaatimusten

Eduskunnan vastaus EV 204/2022 vp

täyttymisen tutkimista, toimitetaan oikeusministeriölle. Oikeusministeriö tutkii nimeämislle asetettujen vaatimusten täyttymisen siten kuin tässä laissa säädetään. Jos oikeutetuksi yksiköksi nimetty järjestö ei enää täytä nimeämislle asetettuja vaatimuksia, oikeusministeriö peruuttaa nimeämisen.

9 §

Seuranta

Oikeusministeriö toimittaa edustajakannedirektiivin 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot Euroopan komissiolle mainitussa kohdassa säädetyn mukaisesti.

10 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

ryhmäkannelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ryhmäkannelain (444/2007) 1 §:n 1 momentti, 4 §, 7 §:n 1 momentti ja 8 §:n 1 momentti, sekä

lisätään 1 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, sekä lakiin uusi 1 a, 2 a, 4 a—4 c, 15 a ja 18 a § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kuluttaja-asiamiehen toimivallan mukaisessa laajuudessa kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisen riita-asian käsittelyyn ryhmäkanteena.

Lakia sovelletaan myös kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista ja direktiivin 2009/22/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2020/1828, jäljempänä *edustajakannedirektiivi*, tarkoitettujen vaatimusten käsittelyyn ryhmäkanteena. Lakia ei kuitenkaan sovelleta edustajakannedirektiivissä tarkoitettuja kieltotoimenpiteitä koskevien vaatimusten käsittelyyn.

Eduskunnan vastaus EV 204/2022 vp

1 a §

Vireillepano-oikeus toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa

Tässä laissa säädetään myös 4 a §:ssä tarkoitetun oikeutetun yksikön oikeudesta nostaa edustajakannedirektiivissä tarkoitettu hyvitystoimenpidettä koskeva edustajakanne toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

2 a §

Ryhmäkanteen rahoitus

Ryhmäkanteen ulkopuolinen rahoittaja ei saa olla ryhmäkanteen vastaajan kilpailija tai vastaajasta riippuvainen. Rahoittaja ei saa vaikuttaa kantajan ryhmäkanteen käsittelyn puitteissa teke-miin päätöksiin kuluttajien yhteisten etujen kannalta haitallisella tavalla.

Jos ilmenee perusteltuja epäilyjä, että ryhmäkanteen rahoittaja on ryhmäkanteen vastaajan kilpailija tai vastaajasta riippuvainen taikka pyrkii vaikuttamaan kantajaan epäasianmukaisesti 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, kantajaa on kehotettava määräjassa toimittamaan tuomioistuimelle selvitys kanteen rahoituksesta ja mahdollisista korjaavista toimenpiteistä. Kantajalle on samalla ilmoitettava, että kanne voidaan jättää tutkimatta, jos kantaja ei noudata kehotusta. Tuomioistuimen on jätettävä kanne tutkimatta, jos ilmenee, että rahoitus on järjestetty 1 momentin vastaisesti eikä kantaja ole korjannut tilannetta, taikka jos kantaja ei toimita selvitystä kanteen rahoituksesta.

4 §

Kanneoikeus

Jäljempänä 4 a §:ssä tarkoitettu oikeutettu yksikkö panee kantajana vireille ryhmäkanteen ja käyttää siinä asianosaisena puhevaltaa.

4 a §

Oikeutettu yksikkö

Tässä laissa tarkoitettuja oikeutettuja yksiköjä ovat:

- 1) kuluttaja-asiamies valvontavaltaansa kuuluvassa asiassa;
- 2) sääntömääräiseen tarkoitukseensa kuuluvassa asiassa kuluttajien yhteisiä etuja edistävä järjestö, jonka oikeusministeriö on nimennyt oikeutetuksi yksiköksi tässä laissa tarkoitettuja ryhmäkanteita varten;
- 3) sääntömääräiseen tarkoitukseensa kuuluvassa asiassa toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa edustajakannedirektiivissä tarkoitettuja rajat ylittäviä edustajakanteita varten nimetty oikeutettu yksikkö, joka on merkitty edustajakannedirektiivin 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun luetteloon.

Eduskunnan vastaus EV 204/2022 vp

4 b §

Oikeutettu yksikkö rajat ylittäviä edustajakanteita varten

Kuluttaja-asiamies voi valvontavaltaansa kuuluvassa asiassa panna vireille kuluttajaryhmän puolesta edustajakannedirektiivin 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua hyvitystoimenpidettä koskevan edustajakanteen toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sanotun valtion lainsäädännön mukaisesti, jos elinkeinonharjoittajan menettely on loukannut kuluttajaryhmän oikeuksia Suomessa.

Kuluttajien yhteisiä etuja edistävä järjestö, jonka oikeusministeriö on nimennyt oikeutetuksi yksiköksi rajat ylittäviä edustajakanteita varten, voi sääntömääräiseen tarkoitukseensa kuuluvassa asiassa kuluttajaryhmän puolesta panna vireille 1 momentissa tarkoitettua edustajakanteen toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sanotun valtion lainsäädännön mukaisesti.

Oikeusministeriö ilmoittaa 1 momentissa tarkoitettua viranomaisen sekä sen tehtävät Euroopan komissiolle edustajakannedirektiivin 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua luetteloa varten. Edellä 2 momentissa tarkoitettujen järjestöjen ilmoittamisesta säädetään kuluttajien yhteisiä etuja edistävien järjestöjen nimeämisestä oikeutetuksi yksiköiksi annetussa laissa (/).

4 c §

Järjestön nimeäminen oikeutetuksi yksiköksi

Järjestön nimeämisestä oikeutetuksi yksiköksi ja nimeämiselle asetetuista vaatimuksista säädetään kuluttajien yhteisiä etuja edistävien järjestöjen nimeämisestä oikeutetuksi yksiköiksi annetussa laissa.

7 §

Ilmoituksen sisältö

Kantajan toimittaman ilmoituksen tulee sisältää:

- 1) lyhyt kuvaus asiasta ja esitettävistä vaatimuksista;
  - 2) kuvaus ryhmästä, jonka puolesta kante on nostettu;
  - 3) kantajan yhteystiedot; sekä
  - 4) tieto siitä, miten ryhmään ilmoitaudutaan ja ilmoittautumiselle asetetusta määräajasta sekä mahdollisesta ilmoittautumismaksusta.
-

8 §

Ryhmän jäsenyys

Määritelmän mukainen ryhmän jäsen, joka asetetussa määräajassa on toimittanut kantajalle kirjallisen ilmoituksen halukkuudestaan osallistua ryhmäkanteeseen, kuuluu ryhmään. Jos kan-

Eduskunnan vastaus EV 204/2022 vp

teen on nostanut oikeutetuksi yksiköksi nimetty järjestö, kantaja voi edellyttää ryhmäkanteeseen osallistuvilta kohtuullisen ilmoittautumismaksun suorittamista.

---

15 a §

Tuomiosta tai muusta ratkaisusta ilmoittaminen ryhmän jäsenille

Kantaja ilmoittaa ryhmän jäsenille annetusta tuomiosta ja muista tuomioistuimen ratkaisuksista. Kantajan vaatimuksesta tuomioistuin voi velvoittaa vastaajan antamaan ryhmän jäsenille 1 momentissa tarkoitettut tiedot.

18 a §

Ryhmäkanteista tiedottaminen

Kantajan on annettava verkkosivustollaan tietoa suunnitelluista ja nostetuista ryhmäkanteista, ryhmäkanteiden käsittelyvaiheesta sekä käsittelyn päättymisestä ja lopputuloksesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Ennen tämän lain voimaantuloa vireillä olleiden asioiden käsittelyyn sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 6 §:n ja 5 luvun 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain (100/2013) 1 luvun 6 §:n 1 momentin 10 kohta ja 5 luvun 2 §:n 1 momentin 7 kohta, sellaisena kuin niistä on 5 luvun 2 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 1495/2016, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 204/2022 vp

1 luku

Yleiset säännökset

6 §

Markkinaoikeudelliset asiat

Markkinaoikeus käsittelee *markkinaoikeudellisina asioina* asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

10) laissa kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista (/);

5 luku

Markkinaoikeudellisten asioiden käsittely

2 §

Asian vireillepanoon oikeutetut

Edellä 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä:

7) kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista annetun lain mukaisissa asioissa oikeutettu yksikkö sen mukaan kuin mainitussa laissa tarkemmin säädetään;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain 2 ja 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain (661/2012) 15 §, sekä
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1401/2016 ja 1080/2018, uusi 4 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 204/2022 vp

2 §

Tehtävät

Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi panna vireille kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista annetussa laissa (/) tarkoitetun edustajakanteen.

15 §

Ryhmäkanteen ja edustajakanteen

Kuluttaja-asiamies voi panna vireille ryhmäkanteissa (444/2007) tarkoitetun ryhmäkanteen ja rajat ylittävän edustajakanteen sekä kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista annetussa laissa tarkoitetun edustajakanteen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain 23 ja 24 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain (921/2017) 23 ja 24 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 .

Eduskunnan vastaus EV 204/2022 vp

Laki

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta annetun lain (593/2009) 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1480/2019 ja 726/2021, uusi 4 momentti seuraavasti:

2 §

Tehtävät

Keskus voi panna vireille kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista annetussa laissa (/) tarkoitetun edustajakanteen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

lääkelain 93 a ja 93 b §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan lääkelain (395/1987) 93 a ja 93 b §, sellaisina kuin ne ovat, 93 a § laissa 1546/2009 ja 93 b § laissa 773/2009.

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 194/2011, 611/2014, 1198/2014, 1145/2015, 1055/2016 ja 1442/2016, uusi 5 momentti seuraavasti:

3 §

Tehtävät

Finanssivalvonta voi panna vireille kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista annetussa laissa (/) tarkoitetun edustajakanteen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

Liikenne- ja viestintävirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään Liikenne- ja viestintävirastosta annetun lain (935/2018) 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1504/2019 ja 1259/2020, uusi 5 momentti seuraavasti:

2 §

Viraston tehtävät

Virasto voi panna vireille kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista annetussa laissa (/) tarkoitetun edustajakanteen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Eduskunnan vastaus EV 204/2022 vp

Laki

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain (669/2008) 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1263/2010, 1481/2019 ja 593/2022, uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

Tehtävät

Virasto voi panna vireille kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista annetussa laissa (/) tarkoitetun edustajakanteen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

tietosuojalain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tietosuojalain (1050/2018) 14 §:n 1 momentti seuraavasti:

14 §

Tietosuojavaltuutetun tehtävät ja toimivaltuudet

Tietosuojavaltuutetun tehtävistä ja toimivaltuuksista säädetään tietuoja-asetuksen 55—59 artiklassa. Tietosuojavaltuutetulla on myös muita tässä tai muussa laissa säädettyjä tehtäviä ja toimivaltuuksia. Tietosuojavaltuutettu voi panna vireille kieltotoimenpiteitä koskevista edustajakanteista annetussa laissa (/) tarkoitetun edustajakanteen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Eduskunnan vastaus EV 204/2022 vp

Helsingissä 7.12.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri